Mevr. van Heek — van Kalkeren, hoewel in den beginne zwaar worstelend tegen zenuwachtigheid, gaf gaandeweg betere blijken dat zij goede lessen heeft gehad en dat zij goed stemmateriaal bezit.

Af en toe sukkelde zij met de intonatie, maar dit en ook een zekere reserve waarvan zij zich den geheelen avond niet kon vrijmaken en die oorzaak was dat haar stem ons over het algemeen koud liet, mogen naar wij vermeenen eveneens op rekening van het debuut worden gesteld.

De toon van de violoncel van Dr. v. B. kwam ons wel wat te zwaar voor in het accompagnement, terwijl de piano-begeleiding zeker veel volgzamer had kunnen zijn. Af en toe moest de zangeres zich blijkbaar geweld aandoen.

De Heer H. Th. Kühr, met wien wij gisteren avond kennis maakten, kwam ons voor hooger te staan als pianist dan als componist. De 5 compositien die ons werden voorgezet, konden zich geen van alle verheffen boven het zeer, zéér middelmatige en naar bescheiden meening zou de Heer Kühr er niet kwaad aan hebben gedaan ook eens andere componisten aan het woord te laten, waaronder toch ook nog wel een paar namen doorloopen die der moeite waard zijn.

Onder de gegeven omstandigheden kon het spel van den Heer Kühr, dat ontegenzeggelijk goede kwaliteiten heeft, ons niet boeien.

Van de nummers door Mej. Ph. Mulder ten gehoore gebracht, valt niets nieuws te zeggen. Ernstig mag Mej. M. evenwel gewaarschuwd worden tegen een toenemend overdreven slepen van het tempo.

De Spanische Tanz no. 2 van Sarasate leek eenvoudig naar niets. „Zachtjes aan", „niet zoo jagen" zijn heel mooie ideeën, maar bij een vurigen, prikkelenden, hartstochtelijken Spaanschen dans komen ze niet te pas.

Erkend moet evenwel worden, dat Mevr. Mulder—v. d. Wal, die haar dochter op de piano begeleidde, het tempo met ijzeren gestrengheid binnen de perken hield en aan de violiste geen schaduw van een kans gaf.

Het persbureau.

Wij lezen in de *Preanger Bode*:

Mocht over de utiliteit en de urgentie van een officieel persbureau hier in den lande nog al verschil van meening bestaan, hieromtrent bestond eensgezindheid tusschen alle collega's dat in elk geval aan 't hoofd daarvan een bekwaam vakman moest komen te staan, al zou zijn positie dan ook die van een ambtenaar wezen.

Zooals men zich herinneren zal, werd door de journalisten-bijeenkomst, met de Kerstdagen te Djokja gehouden, besloten, in te gaan op de regeeringsvoorstellen in deze en aan de regeering tegenvoorstellen te doen.

Sedert verliepen eenige maanden, maar de regeering kwam nu dan ook een vakman bij uitnemendheid op het spoor. Het is, volgens de telegrammen van heden.... een gepensionneerde infanterie-majoor, een best, een braaf mensch ongetwijfeld, en die voortaan met even grimmigen moed pen en schaar en lijmpot hanteeren zal, als vroeger het thans helaas (helaas vooral voor ons) ten kapstokke gehangen zwaard, maar die wel nooit op 'n redactie-bureau zal hebben gezeten, en derhalve van de techniek van het vak (en op de techniek, journalistieke flair, handigheid vooral komt het aan bij het leiden van een correspondentie-bureau) niemendal af weet.

Ze zijn wèl goed af de bladen, die, uit eigen zak, het onderhoud van dezen begenadigden pers-referendaris betalen mogen!

Ze schijnen dus gelijk te krijgen, zij, die van den aanvang af in het plannetje niet veel heil gezien hebben.

Intusschen, de aanstaande benoeming van een dagblad-redacteur-in-ruste tot leider van de Boni-expeditie wordt door ons met groote belangstelling tegemoet gezien.

Wij gelooven dat onze geachte collega wel een weinig te hard is, waar het de *persoon* van den verkozen titularis betreft. Wat de Heer Louw als leider van het persbureau zal presteeren, behoort thans te worden afgewacht, en daarbij kan steeds, en wel over en weer, voor oogen worden gehouden, dat de verbintenis voorloopig slechts voor één jaar is aangegaan.

Erger dunkt ons de *wijze* waarop deze benoeming is geschied, bij welke het zoo autoritair en geheimzinnig is toegegaan, als bij eenige andere vroegere benoeming, waarbij geen rechtstreeksche belangen betrokken waren, het geval maar kàn zijn geweest. Het gold hier niet een ambtenaar in den eigenlijken zin des woords, het geldt hier een functionaris voor wiens bezoldiging door slechts een klein deel der gemeenschap wordt bijgedragen, die tusschen de Regeering en die kleine klasse een soort van *trait-d'union* zal moeten vormen, en in wiens benoeming derhalve de pers, zoo zij al niet om voorlichting had behooren te worden gevraagd, toch zeker had moeten gekend zijn.

Thans is er voor mannen van ervaring op dit gebied geen gelegenheid geweest om eventueel te solliciteeren, thans zal ook hierbij weder eene hier te lande onbekende zaak worden geëntameerd door iemand die daarin een volslagen vreemdeling is, thans wordt derhalve weder ook van deze zaak, die van groot nut had kunnen zijn, de goede uitslag door gebrek aan samenwerking en vasthouden aan eigen oordeel door de Regeering in de waagschaal gesteld.

De nieuwe Directeur van Financiën.

Gelijk wij den 1en April reeds mededeelden dat gebeuren zou, is de Inspecteur van Financiën, de Heer N. I. Struick du Moulin, met ingang van 4 Mei a. s. benoemd tot Directeur van Financiën.

Na al de geruchten, berichten, verhalen etc. die de ronde hebben gedaan, dat de Regeering een *outsider* tot deze betrekking zou benoemen, een erkende specialiteit op finantieel gebied, die den min of meer verwarden toestand van het Indische finantiën- en belasting-wezen grondig zou reorganiseeren, kan deze benoeming niet anders dan eene groote teleurstelling worden genoemd.

Er wordt vaak, te vaak zelfs, gebruik gemaakt van de uitdrukking: „hij ziet door de boomen het bosch niet". Indien ergens, dan is die uitdrukking echter hier van pas. De Heer Struick du Moulin is Inspecteur, het is zijn geheelen diensttijd door derhalve zijn taak geweest om de „boomen" te inspecteeren, om ze zoo nauwlettend mogelijk te bezien, om de fouten daarin te onderkennen. Van zoo iemand kan niet verwacht worden dat hij plotseling een ruimen blik over „bosch", over het geheele finantie-wezen m. a. w. zal erlangen.

Hij zal zelfs, paradoxaal gesproken, een minder goed Directeur moeten worden, naarmate hij een beter inspecteur is geweest. De betrekkingen staan in zeker opzicht te veel tegenover elkaar, dan dat een goed inspecteur tevens goed reorganisator zou kunnen zijn.

Niettemin is door deze benoeming de waarschijnlijkheid dat het voortdurend uitstellen van de andere belangrijke benoemingen zijn oorzaak vond in eene voorgenomen vermindering van het salaris der directeuren, aanmerkelijk geringer geworden.

Maar dan is het des te raadselachtiger waarom de, toch niet zoo onbelangrijke, betrekking van Directeur van O. E. en N. zoo lang onvervuld blijft.

10 Maart j.l. ging Mr. Abendanon weg en wij schrijven nu bijna Mei!!

Ned. Societaire Tooneelvereeniging.

Het Brondgeest-ensemble gaat ons heden verlaten, en of het terug zal keeren is op het oogenblik nog eene onuitgemaakte zaak.

Zeker is het, dat het niet zal terugkeeren zooals het is gegaan: vier der voornaamste krachten zullen zich tijdens de reis die thans is aangevangen afscheiden, bij expiratie van hun contract met den Heer Brondgeest en onder den naam dien wij hier noemden een ander gezelschap vormen. Mevr. Alida Roelofsen, de Heeren de Vriendt, Carst en Van Hees zullen daarvan de kern uitmaken, waarbij zich reeds heeft aangesloten de welbekende soubrette Mevr. S. Kämmerer-Amsel, en voor de kleinere partijen Mevr. de Vriendt.

Waar van dit gezelschap verwacht mag worden eensgezindheid in zake van de opvatting der stukken, eensgezindheid eveneens in andere zaken, die wel schijnbaar met de kunstuitingen niets hebben uit te staan, maar die toch daarop een grooten en onder omstandigheden een noodlottigen invloed kunnen uitoefenen, daar bestaat er kans dat bij de uitvoeringen van dit kleinere gezelschap eindelijk het artistieke waas aanwezig zal zijn, dat door den Heer Brondgeest verleden jaar werd beloofd, maar dat zich tot dusver vrijwel heeft laten wachten.

Er zit in deze combinatie een kern, de kern van samenwerking aan één gemeenschappelijk doel. Hopen wij, dat deze kern levenskracht genoeg zal blijken te bezitten, om zich hier, zoo niet voor goed, dan toch geruimen tijd te handhaven niet alleen, maar zoo mogelijk om te groeien, om het centrum te worden van een Ned. Ind. tooneelgezelschap.

De uitwendige omstandigheden hier te lande staan het doorloopend voortbestaan van een dergelijke onderneming in geen enkel opzicht in den weg, zooveel is in elk geval uit de thans afgeloopen tournée van den Heer Brondgeest gebleken.

Auteursrecht-manie.

In ons nummer van Donderdag plaatsten wij eenige opmerkingen over de dwaasheid die er in gelegen is, om links en rechts knippende en vertalende, of wel vertaalde stukken knippende, de vruchten van dat „ontleenen" te plaatsen onder „auteurs"-recht, het recht van den schrijver daarover te vragen, gelijk de Firma G. Kolff & Co. alhier zulks doet met *Teijsmannia*.

Naar aanleiding van die opmerking zendt iemand ons thans een ingezonden stuk, van de strekking dat wij zelf niet anders doen, waar wij uit verschillende tijdschriften en dagbladen onze rubriek „uit de mail" samenstellen.

De geachte inzender vergist zich daarbij ten eenemale. Wanneer berichten aangaande belangrijke of interessante gebeurtenissen door dagbladen van elkander worden overgenomen, dan geschiedt dit wederzijds. De kranten die in Holland de Indische bladen knippen voor hun rubriek „de mail" doen het, alle bladen hier doen het van hun kant eveneens. Maar het zal het *Amsterdamsch Handelsblad* niet invallen om de „Besluiten en Benoemingen", die het uit het *Bataviaasch Nieuwsblad* overneemt, onder auteursrecht te gaan plaatsen.

Of nu dat overnemen vertaalde nieuwstijdingen geldt, waar dus moeite aan besteed is, of wel berichten als bovenbedoeld, waaraan voor de uitgevers kosten verbonden zijn, verandert aan de zaak niets hoegenaamd.

Het auteursrecht komt den auteur of den oorspronkelijken uitgever toe en niet den een of ander die op een nieuwtje de hand legt, tijdens het zijn kringloop door verschillende dagbladen of weekbladen doet.

Politienieuws.

Ten nadeele van den heer W., werd in een der hotels alhier een bedrag van f 175.— gestolen.

— Een bediende van eene op Goenoeng Sahari wonende Europeesche dame heeft getracht zijn meesteres te vergiftigen met bamboehaartjes.

Dank zij spoedig ingeroepen geneeskundige hulp mislukte deze poging.

— Nabij Djembatan Merah, ontdekte de politie de schuilplaats van twee gedroste Europeesche militairen.

De vogels vlogen weg in de richting van Priok en de politie kon ze slechts nastaren.

— Bij een mandoer van de B. O. W., wonende op Goenoeng Sahari, is door ondergraving diefstal gepleegd. De man werd van alles beroofd, alleen liet men hem zijn zakboekje en duimstok.

— Een gedeelte telefoonlijn van het fort Pesing is afgesneden en door de dieven medegenomen.

— Gisteren werd een inlandsche wisselwachter nabij Antjol door een trein aangereden. De man werd zoo ernstig gewond, dat hij spoedig overleed.

— Op de spoorbaan nabij paal Merah werd een onbekend inlandsch kind van naar schatting 9 jaar oud gevonden, waarvan beide beenen waren afgereden. Het kind leefde nog maar was door bloedverlies zoodanig verzwakt, dat het niet meer kon spreken en spoedig den geest gaf.

De politie zoekt naar de ouders.

— In gang Kwini werd uit den stal van N. een gedeelte van het paardentuig gestolen.

— In de speelloods te Passer Baroe is door een dief, die door het dak is binnengekomen, f 195 ontvreemd.

— Een baboe van een Chinees te Blandongan is verdwenen, het 4 jarig kindje van den baba medenemende.

Aan de politie is de opsporing gevraagd.

— De commandant van Hr. Ms. „Noordbrabant" verzocht aan de politie de opsporing van den marinier van Gemert, die sinds eenige dagen vermist wordt.

Marktbericht

van

WIECHERT EN DER KINDEREN,

MAKELAARS TE

BATAVIA — WELTEVREDEN.

Batavia, 27 April 1905.

Afgedaan:		
Aand. Cultuur Mij. Tjiogreg.	57	%
„ M. M. Totok	103—104—105	„
„ N. I. Escompto Mij.	124—125	„
„ M. M. Totok Juli levering.	115	„
Aangeboden:		
Aand. Javasche Bank	182	„
Cert. v. a. Ned. Hand. Mij.	180	„
Aand. Samg. Joana St. tr.	150	„
„ Landb. Mij. Melattie.)	bod.	
„ Ass. Thee Ond. Sing.)	bod.	
„ Kol. Zee- en Brand Ass. Mij.)	bod.	
„ 2e Kol. Zee- en Br. Ass. Mij.)	bod.	
„ Mijnb. Mij. Atjeh.	90	„
„ Winkel Mij. Onderl. Hulp.	70	„
„ Bagelen Thee en Kina Mij.	117	„
„ Cult. Mij. Artana.	150	„
Gevraagd:		
Aand. New. Sing. Dist. Wat. Ice Cy.	offerte.	
„ Cult. Mij. Gandasoli.	offerte.	
„ „ „ Pangledjar.	90	„
„ Brand. Ass. Mij. Mercurius.	137	„
„ „ „ „ Padang.	50	„
„ Mij. tot Expl. v. Rijstlanden	offerte.	
„ Suikerfabriek Tjoekir	offerte.	
„ Handelsv. Amst.	165	„
„ Preanger Telefoon Mij.	98	„

Militaria.

Op verzoek, ontheven uit zijne betrekking van adjudant van den militairen commandant der Westerafdeeling van Borneo, de eerste luitenant W. van der Meer.

— Benoemd tot adjudant van den militairen commandant der Westerafdeeling van Borneo, de eerste luitenant adjudant bij het derde depot bataillon te Malang, T. C. Mets.

— De kapitein W. Kramers, bij het eerste depot bataillon te Buitenzorg heeft eervol ontslag uit Hr. Ms. militairen dienst gevraagd.

Scheepsberichten.

Het s.s. *Prins Hendrik* is hedenmorgen ten 2 ure te Sabang aangekomen.

— Het s.s. *Java* is Dinsdag te Suez aangekomen.

— Het s.s. *Lawoe* is 24 dezer te Rotterdam aangekomen.

— Het s.s. *Merapi* passeerde gisteren morgen Galle, op reis naar Marseille.

— Het s.s. *Oranje* is eergisteren van Suez herwaarts vertrokken.

— Het s.s. *Prinses Saphie* is Maandag te Genua aangekomen.

— Het s.s. *Prins Hendrik* is hedenmorgen ten 2 ure te Sabang aangekomen, heden voormiddag ten 11 ure via Singapore herwaarts vertrokken en kan Maandag-avond te Priok verwacht worden.

Passagiers.

Aangekomen per stoomschip *La Seyne* den 27 April 1905 van Singapore:

De heeren Raat, mevrouw Stubbs en kind, Wathuis en kind, de heeren A. Bickart, J. D. de Huff, A. Palma, Van Lierop, Oen A Soeij, Po Koh Njio, en dekpassagiers.

— Aangekomen per s.s. *Van Diemen* van Soerabaja, Semarang, Pekalongan, Tegal en Cheribon:

Kerbert, K. Karssius, mevr. Weber en 1 kind, H. Blok Wybrandi, J. Rute, mevr. Koefoed, m. 2 kind., P. Barkes, R. Barkes, J. Bacon, Van Vollenhove, mevr. Wellenstein, H. Theuniszen, K. Bosma, echtg. en 2 kind., H. Wiechedt m. echtg., H. v. Weijngaarden, Graichen m. echtg., benevens dekpassagiers.

— Aangekomen per s.s. *Maetsuycker* van Benkoelen, Indrapoera, Padang en Siboga:

Ds. Bartstra, met echtgen., Van Norde, Hin Po Tjang, Oei Tjioe Hin, Simmons, A. W. Pluim Mentz, Oei Soei Kiot, Oei Tjiang Nio, benevens onderofficieren, militaire minderen en dekpassagiers.

Meteorologische waarnemingen te Batavia.

Op 26 April 1905.

Windrichting en Snelheid	6 u. v.m.	Z.	0,2	K.M. p. u.
	12 u. m.	O.	9,4	„ „ „
	6 u. n.m.	NO.	4,3	„ „ „
	middern.	Kalm.	0,0	„ „ „

Bewolking te 9 u. v.m. 20 pCt.
Barometer „ 9 u. v.m. 760.90 m.M.
Barometer „ 3 u. n.m. 757.68 „
Gemiddelde temperatuur: 81,1 F. (0,6 te laag).
Maximum „ 88,2 „ te 3 n.m.
27 April Minimum „ 76,0 „ te 6 v.m.
26 — 27 April, Regenval: 0 m.M.

Uit de Mail.

(loopende tot 31 Maart 1905.)

Interpellatie van Kol.

Zoo zie je me, en zoo zie je met niet.

De heer Melvil van Lynden, die nog tot voor korte weken als een glanzende ster aan den onbewolkten parlementairen hemel stond, is plotseling, lang voor den tijd, waarin men dergelijk natuurverschijnsel pleegt waar te nemen, verschoten. Zoozeer schijnt de regeering daardoor zelve te zijn overrompeld, dat nog voor den zetel, dien de heer Van Lynden achter de groene tafel openliet, geen opvolger kon worden benoemd. Er moeten dus wel buitengewone redenen van staatsbelang zijn, die den heer Van Lynden bewogen hebben, op zoo ongelegen oogenblik, nu een verbitterde oorlog vlak aan de grenzen van onze Oost-Aziatische bezittingen woedt, zijn ontslag uit 's lands dienst aan te vragen, en die zijnen ambtgenoot van binnenlandsche zaken, die wel in de eerste plaats beseffen zal, hoezeer thans meer dan ooit een nauwgezet overwogen beleid in onze buitenlandsche betrekkingen noodig is, deden besluiten, onder het verleend ontslag zijn contraseign te plaatsen.

Edoch, tot nu toe bleek van die redenen niets. Het land, dat reikhalzend uitzag naar eenige opheldering, werd in volslagen onzekerheid gelaten, en de Kamer bleef stilzwijgend getuige zijn van hetgeen voorgevallen was. Toen trok eindelijk de heer Van Kol de stoute schoenen aan, en diende hij zijn aanvraag in tot de interpellatie. Wij willen, zegt de *N. R. Ct.*, hem een woord van instemming daarvoor niet onthouden. Van verschillende zijden is opgemerkt, dat de heer Van Kol niet de meest geschikte persoon is, om dergelijke interpellaties tot een goed einde te brengen; het zij zoo. Maar de heer Van Kol handelde, toen de anderen bleven rusten, en dit strekt hem tot eer. Tot eer, vooral ook, omdat het een moeielijk werk was, dat hij op zich nam. Uit officieele bronnen viel niet te putten. Zelfs een twijgje om houvast te krijgen ontbrak. Niets stond hem ten dienste, dan min of meer geloofwaardige krantenberichten, zij het dan ook, dat er daaronder waren, die den stempel droegen van authenticiteit.

Maken wij nu de balans op van de interpellatie dan is onmiskenbaar, dat de regeeringsverklaring in vele opzichten groote geruststelling moet hebben verschaft.

Zij is, gelijk de heer Van Kol het uitdrukte, „meegevallen." Zijn wij daarom geheel voldaan? Het klinkt vreemd, maar het tegendeel van dien is waar. Opvallend was, zooals de minister èn in het antwoord aan den heer Van Kol, èn in het nader bescheid aan den heer Drucker met zorg vermeden heeft, te antwoorden op de vraag, die in belang alle andere overtrof: Waarom is de heer Van Lynden heengegaan? De heer Drucker had die vraag nog eens met alle kracht naar voren gebracht, doch erlangde van de ministerstafel geen syllabe, die zelfs maar op een antwoord geleek. Nu was het wel waar, dat de afgevaardigde van Groningen in de korte resumtie van zijne vragen aan het slot van zijne rede juist vergat die vraag nog eens te herhalen, doch het valt niet aan te nemen, dat de minister het overheerschend gewicht van die opheldering kàn hebben over het hoofd gezien, en haar dus zonder reden onbeantwoord gelaten.

Intusschen, als wij het antwoord van den minister op een der vragen van den heer Van Kol in aanmerking nemen, dan schijnt men niet geheel in het onzekere te behoeven te verkeeren, in welke richting die opheldering te zoeken is.

De heer Van Kol had o. a. gevraagd, of de geruchten waarheid behelsden, dat het aftreden van den minister van buitenlandsche zaken in verband stond met zijne houding tegenover Japan en Rusland gedurende den nu heerschenden oorlog. De minister antwoordde daarop met verwijzing naar art. 94, 2e lid, der Grondwet, er bijvoegende: „Het belang van den Staat laat een antwoord op deze vraag niet toe."

Indien nu echter de gestelde vraag volstrekt ontkennend had kunnen beantwoord worden, wat zou er dan tegen hebben kunnen